

meckých notářů, jichž časopis věnoval citovanému nálezu samostatné číslo. Redakce klade v něm největší důraz na posudek býv. profesora německé university pražské A d a m o v i c h e. Tu však s jistým překvapením zjišťujeme, že posudek tento v podstatě se stanoviskem n. s. s. souhlasí, popíraje pouze, že by notáři vždy byli orgány republiky, což ovšem n. s. s. nevyslovil.

Vidíme z těchto malých ukázek, jakou ožehavou půdou jest jazyková judikatura nejv. spr. soudu. Dnes, kdy většina nejspornějších otázek jest již vyřešena, nelze nevzpomenouti úmorné práce jazykových senátů tohoto soudu, zejména ovšem jejich neúnavného předsedy senátního presidenta Čapka, jehož jméno mluví k nám ze všech jazykových nálezů poslední doby. — jkt —

Referendum v Německu. V poslední době byl zájem mezinárodní veřejnosti upoután velkou politickou akcí Huggenbergovou, resp. německých nacionálů, aby lidovým hlasováním byl zvrácen postup ministra Stresemanna ve věci reparací. Podle německé ústavní listiny (čl. 73 a násl.) a příslušného prováděcího zákona z 27. června 1921 (Reichsgesetz über den Volksentscheid) může iniciativní návrh zákona vyjít z lidu, musí však býti zpracován ve formě zákonné osnovy a podepsán 5000 voliči, nebo musí některá politická strana osvědčiti, že 100.000 jejích organizovaných voličů návrh podporuje. Na základě takto podaného návrhu vyloží se voličské seznamy k zápisu. Zapiše-li se nejméně desetina voličů, že souhlasí s hlasováním, předloží se návrh zákona říšskému sněmu. Tento podrobí návrh obvyklému parlamentárnímu jednání. Přijme-li ho beze změny, je věc vyřízena. Zamítne-li návrh neb usnese-li se na návrhu pozměňovacím, předloží se návrh původní a případně též návrh sněmem pozměněný lidovému hlasování. K přijetí zákona lidovým hlasováním se vyžaduje nadpoloviční většiny skutečně hlasujících, při zákonech ústavních nadpoloviční většiny všech k volbě oprávněných. První plebiscit se konal dle těchto ústavních pravidel v roce 1926 o návrhu sociálních demokratů na vyvlastnění majetku býv. panujícího rodu. Při konečném hlasování sice bylo docíleno nadpoloviční většiny hlasujících, nikoliv však nadpoloviční většiny voličů. Toho použila tehdejší vláda k tomu, že prohlásila, že jde o zákon ústavní a že tedy dostatečným počtem hlasů přijat nebyl. Nynější návrh Huggenbergův lidu předložený docílil jen něco málo přes desetinu hlasů, potřebnou k tomu, aby byl předložen sněmu. Všeobecně se má za to, že po zamítnutí návrhu sněmem nedocílí návrh potřebných hlasů při plebiscitu. — Třebaže výsledky německého referenda nejsou dosud valné, přece nutno uznati, že naši, dříve tak monarchističtí sousedé se do demokratického zřízení vžili mnohem rychleji než naše republika, v jejímž jedenáctém roce se již asi zapomnělo, že § 46 ústavní listiny má býti proveden zvláštním zákonem. — kg.

Překážky reformy trestního práva. Pod tímto titulkem komentoval v Lidových Novinách 19. října prof. Dr. K a l l a b průtahy v uzákonění osnovy trestního zákona, která jest již dávno vypracována a posudku odborníků podrobena. Jako tři hlavní překážky uzákonění osnovy uvádí autor citovaného článku: požadavek trestu smrti, nesprávné představy o výkonu trestu a zaměstnání trestanců. Přimlouvá se za to, aby do osnovy trest smrti přece zaveden byl, neboť prakticky se na věci nic nezmění, bude-li tento trest v zákoně a nebude-li se ho ve skutečnosti užívat. — Že osnova jednotného trestního zákona se na nedozírnou dobu ukládá ad acta, viděti z toho, že ministerstvo spravedlnosti podrobilo posudku odborníků osnovy nového trestního řádu a zákona o trestním soudnictví nad mládeží, při čemž se zřejmě nepočítá s unifikovaným trestním právem. Jest věru zarážející, že osnova tr. zák., které bylo odborníky věnováno tolik péče a na kterou právnická veřejnost již téměř nedočkavě čeká, nemá dojíti v dohledné době uzákonění. Jsme zvědaví,

jak dlouho ještě bude v programových prohlášeních nastupujících ministerských předsedů figurevati »vydání nového jednotného zákona trestního, který připravuje ministerstvo spravedlnosti«. —kg.

Cesty k evropské spolupráci. Pod tímto titulem pořádá Spolek čsl. právníků »Všehrd« spolu s Vysokoškolským sdružením pro Společnost Národů cyklus přednášek, jež zahájen byl v Akademii přednáškou min. r. dra Vlad. Slavíka na téma, shodné s názvem celého cyklu: Briandův plán Panevropy, jež došel živého zájmu mezi předními státníky (Herriot, hr. Coudenhove, dr. Beneš), vyrostl z pochopení nutnosti úzké kolaborace evropských států, pozbývajících v důsledku své teritoriální roztržiténosti primátu před velkorysostí Nového Světa. Dr. Slavík představuje si Panevropu nikoliv v geografických mezích staré historické Evropy, nýbrž zdůrazňuje nutnost rozšíření její i na jiné státy. Starého světa, jako sibiřské Rusko, Čína, Japonsko atd., neboť jen tak stala by se důrazným pendantem světadílu amerického. Historism, neznámý Americe, jímž jsou zatíženy státy evropské, uzavřené úzkostlivě ve svých hranicích, jest něco, co brzdí nejvíce možnost dorozumění. Dorozumění politické jest přední nutností, již teprve může následovat i dohoda hospodářská (odstranění celních bariér). Klíčem k všeobecnému sblížení zdá se býti uspořádání poměru francouzsko-německého, které je hlavním předpokladem a prvním krokem k budoucí Panevropě. Karásek.

Stressemann. V cyklu přednášek »Cesty k evropské spolupráci« promluvil 14. XI. t. r. v Akademii z plnom. min. dr. Kamil Krofta o německém ministru zahraničí, Stressemannovi, jehož náhlý skon, 3. října t. r., vyvolal živou odezvu v tisku německém i zahraničním, jež takřka jednomyslně ocenil jeho velké zásluhy o evropský mír. O Stressemannovi možno říci, že byl prototypem Němce-nacionalisty, v němž byl stělesněn celý poválečný vývoj Německa, jeho myšlení i tužby. V tomto smyslu byla vybudována i celá přednáška, jež byla vlastně znázorněním života německé říše, počínajíc listop. revolucí v roce 1918, jež smetla císařství a nastolila zřízení republikánské, až po dnešek. Neboť všechny snad události vnitrostátní i zahraniční souvisejí vždy více méně s osobou poslance, kancléře a od r. 1923 trvale zahraničního ministra Stressemanna; ať už to byl mír Versailleský, ústava Výmarská, Londýnské ultimatum, plány Dawesův a Joungův, Locarno atd. Hlavní význam Stressemannův resp. jeho »velká koalice«, jež vládla sice jen 4 měsíce, dlužno spatřovat v zrušení pasivní resistance v Poruří, v zažehnání inflační krise a v měnové stabilisaci a konečně v radikálním potlačení různých vnitřních nepokojů, jakým byla třeba komunistická revoluce v Sasku. — Smířlivá politika locarnská vytvořila mezi námi a Stressemannem dobrý poměr hlavně ve věci menšinové, jež byla na druhé straně hlavním momentem nesmířlivého stanoviska Stressemannova k Polsku. Karásek.

Anketa. Spolok »Právnik« usporiada v najbližšej dobe dávnejšie zamýšľanú »Anketu o potrebe a výhl'adach právníkov vo verejných a súkromých službách«. Za tým účelom spolok za lask. doporučenia dekanstva práv. fakulty vyjednáva s krajinským úradom, krajským súdom, obchodnou komorou, advokátskou komorou, policajným riaditeľ'stvom, vojenským veliteľ'stvom, finančným riaditeľ'stvom, riad. železníc o podporenie ku uskutočneniu tejto myšlienky. Jednotlivé tieto úrady vyšli svojich zástupcov, ktoré by prebrali tento rad otázok:

1. Aký je doterajší stav v tom ktorom resorte a to: a) Počet ku dňu 1. I. 1929. b) Javí sa nedostatok, alebo nadbytok právníkov? c) Finančná stránka: plat, resp. príjmy ročne.

2. Aké sú výhl'ady a požiadavky do budúca: a) Pravdepodobná potreba právníkov v najbližších rokoch. b) Ktorú disciplínu právnického štúdia je treba považovať za najnutnejšiu.